

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben:
 Egy hónap
 Negyedévre
Vidéken:
 Egy hónap
 Negyedévre

Felelős szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

TÁVIRATOK.

Az oroszok veszteségei.

Tokió, október 23. (Hivatalos.) Oyama tábornok e hó 22-ig az oroszok Sahó melletti veszteségeit illetőleg történt kutatások eredményét a következőkben foglalja össze: elfogtak mintegy 500 embert. Orosz holttestet találtak 10,550-et, zsákmányoltak 45 ágyut, 6920 gránátot, 5474 löfegyvert és sok löport. Az orosz holttesteket katonai tisztelettel temették. Az oroszok veszteségeit 60,000 főre becsülik. A kutatásokat folytatják.

Pétervár, október 23. Rjevzi tábornokot kinevezték a 19. hadtest parancsnokává. Az orosz távirati ügynökség tegnapi keleti kharbini jelentése szerint 6 óra óta mintegy 26,000 sebesült oroszzt szállítottak észak felé.

Az oroszok Kurokit támadják.

London, október 23. A Reuter-ügynökség tegnapi tokiói jelentése szerint az oroszokat Kuroki serege ellen összpontosították. Egy orosz lovascsapat átlépte a Taicsihót, Pönsziokutól nyugatra.

Az orosz balti hajóraj.

Dover, október 23. A balti hajóraj ma délután 1 órakor vonult el Dover előtt.

Elbocsájtott angol hajó.

Pétervár, október 23. Ma tárgyalták a legfelső kőbuzmányi bíróság előtt, mely Avelan tengernagyból mint elnökből négy más tengernagyból, Martens tanárból és az igazságügyminiszterium egy képviselőjéből állott, az Allentown angol gőzösnek a vladivosztoki hajónadnagtól történt elkobzását. Az ítélet a következő: A gőzös és rakományai el nem kobozható, miért is tulajdonosának visszaadandó, de a lefoglalásra elegendő ok forogott fenn, s annak megtételekor figyelembe vették az összes szükséges feltételeket. A vladivosztoki kőbuzmányi bíróság határozata tehát a megfelelő pontokban megváltoztatható.

Sándor király titkárát elítélték.

Belgrád, október 23. A semmitőszék megerősítette azt az ítéletet, mely szerint dr. Petrionevicsre, Sándor király volt kabinetfőnökre, 18 hó szabadságvesztést szabtak ki és polgári jogaitól egy évre megfosztották. Kilenz hónap vizsgálati fogságát büntetésébe beszámítják.

Kolera Oroszországban.

Pétervár, október 23. Rosztovi jelentés szerint a Donn-vidékét kolera-veszélyesnek jelentették ki.

Anarchista merénylet.

Barcelona, október 23. Itt dinamitbomba robbant fel és sok házat rongált meg. A tettést nem ismerik. A rendőrség letartóztatta a társadalomtudományi társulat portását, Jaime Parant. Ez intézetben anarchista előadásokat tartottak.

Elítélt író és kiadó.

Berlin, október 23. Bandissin gróf (Selicht báró) a német tisztikar megsértése miatt, mely sértést Erstklassige Menschen című regényével követte el, 300 márka pénzbüntetésre, vádlottársát, Janke könyvkiadót 200 márkára, utóbbit, valamint ennek nejét sajtóvétségért további 200 márka pénzbüntetésre ítélték.

Rablógyilkosság.

Rozsnyó, október 23. Kerepessi Szontagh Teréz csetneki dúsgazdag földbirtokosnőt 23-ára virradó éjjel házvezetőnőjével együtt ismeretlen tettesek meggyilkolták és kirabolták. A csendőrség megindította a nyomozást.

Földrengés.

Alborg, október 23. Ma meglehetősen erős, fél perczig tartott földrengést észleltek.

Agyonvert bányamunkás.

Sümege, október 23. Szabó Mihály Borsi Mihály sümegi bazaltbányai munkást agyonütötte.

Magyar kereskedők Szerbiában.

Belgrád, október 23. A magyar kereskedőket ma délelőtt 11 órakor fogadta Grucics Száva miniszterelnök, ki első sorban örömeinek adott kifejezést a fölött, hogy a magyar kereskedői világ kiváló képviselői ilyen nagyszámban jöttek Belgrádba. A két nemzet személyes érintkezéséből biztosan várható, hogy a kereskedelmi összeköttetések élénkebb jellegű fognak ölni. Annak a reményének ad kifejezést, hogy a barátságos szomszédai viszony, a mely a magyar kereskedők lerándulásával erősebb kapcsolatot nyert, politikai téren is meg fogja hozni gyümölcsét. A város által a magyar vendégek tiszteletére rendezett társasvacsorán 240 személy vett részt. Az első pohárköszöntőt Leco Marko mondotta a távollévő polgármester helyett. Üdvözli a magyar vendégeket a szerb főváros nevében és örül, hogy a kereskedők

közötti kapocs a személyes érintkezés következtében megerősödik és mindinkább meggyőződik a két nemzet az érdekezésségről. Eltette a magyar vendégeket. (Általános, zajos éljenzés és zsvivózás.) Ezután haraszti Jellinek Henrik eltette a szerb főváros polgármesterét és lakosságát. Általános lelkes éljenzés követte a felköszöntőt, melyet Popovics István tolmácsolt szerb nyelven. Melly fővárosi tanácsos a szerb nemzetet eltette, A bankett alatt a testőrgárda zenekara hangversenyt adott.

Kréta egyesítése Görögországgal.

Kopenhága, október 23. György görög herceg, a krétai főbiztos a következőképen nyilatkozott kopenhágai tartózkodása alatt: A krétai kérdés megoldását illetőleg nem kételkednek sem a krétaiak, valamint magam sem abban, hogy Kréta az anyaországgal, Görögországgal egyesítendő és egyesíteni fog. De lehet, hogy a hatalmak más eredményre jutnak, mikor is az a kérdés áll elő, hogy a krétai lakosság az illető ajánlatot elfogadja-e, avagy elveti. De nézetem szerint Krétának Görögországgal való egyesítése az egyedül helyes, igazságos és legjobb mód a nyugodt és rendezett viszonyok helyreállítására.

Péter király a nemzeti muzeumnak.

Belgrád, október 23. Péter király a magyar kereskedők látogatása feletti elismerésének azzal adott kifejezést, hogy Belgrád városának ma esti bankettjén meghatalmazottja által kijelentette, hogy az 1848 évben Zombornál vívott csatában a magyaroktól elvett nemzeti színű zászlót, doboi és kardövet a magyar nemzeti muzeumnak ajánlódokozza.

Tolvaj úri fiu.

Budapest, október 23. A rendőrség egy jó családból való fiatalembert tartóztatott le. Az illető Ehrlich Elemér 19 éves irodai gyakornok, a ki legutóbb lakáskeresés ürügye alatt több lopást követett el. A rendőrség átadta a bíróságnak.

Mi az újság?

Görög-katolikus lelkészek a kormányánál. A munkácsi görög-katolikus egyházmegye papsága nevében szombaton délelőtt a képviselőházban küldöttség tiszteleggett gróf Tisza István miniszterelnöknél és Berzevichy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszternél a görög-katolikus papok özvegyeinek és az elaggott görög-katolikus papok nyugdíjintézetének állami támogatását kérve. A küldöttséget Firiczák Gyula püspök vezette. Lengyel Endre, püspöki vikárius, vázolta a munkácsi egyházmegye görög-katolikus lelkészeinek memorandumát. Elmondotta, hogy

Nagy hire van már!

a GERŐ áruházának, hogy ott a legjobb minőségű férfi-, fiu- és gyermek ruhát a legolcsóbban lehet beszerezni.

DEBRECZEN, Piacz-utca 47. sz. a Dréher sörcsarnok kapuja mellett (az „Emke” kávéházzal szemben.)

a pap özvegye és az elaggott, nyugdíjban levő lelkész valósággal nyomorog, mert az a segély, amit az özvegy kap, valamint a papi nyugdíj is oly csekély, hogy abból alig-alig élhetnek meg. A legutóbbi egyházmegyei lelkészgyűlés az özvegyek nyugdíjminimumát 600 koronában állapította meg, ehhez azonban évi 40.000 korona támogatásra volna a nyugdíjintézetnek szüksége s a segélyt kéri a küldöttség a kormánytól. A miniszterek biztosították a küldöttséget jóindulatukról. A deputáció azután a pénzügyminisztériumban Lukács László pénzügyminiszternél tisztegett.

Öngyilkos csendőrmester. Dettán, Mateovics Ferenc csendőrmester szolgálati fegyverével melibe lőtte magát. A golyó átfurta a tüdőt s a hátán kijött, halálra vitték be a temesvári kórházba. Mateovics szerelmes volt egy erdőőr leányába, de a napokban végleg szakítottak s úgy látszik ez tette buskomorrá. Leveleiben nem írja meg világosan öngyilkosságának az okát, csak annyit mond, hogy „A szerelem olyan tettekre vitte, melyeket már ugye lehet jóvátenni.” A szegedi csendőrpáncsnokság vizsgálóbizost küldött Dettára.

Hol van Molnár Ákos? Arról a Molnár Ákosról van szó, aki függetlenségi képviselő s egyik legnagyobb bortermelő vidékünknek, az Érmelléknek követe. Hol van ez a Molnár Ákos? A borkérdésnek negy erejű előharcosa hol késik az éji homályban? A borkérdés körül már több mint egy hét óta tartó vita folyik és Molnár Ákos még nem állott ki a porondra. Pedig fellármázta az országot az olasz bor ellen s most, mikor az olasz szerződésnek megkötéséről, pláne csuf törvénytelenéssel való megkötéséről van szó — Molnár Ákos nem jelentkezik. Kétszeres minőségében is fel kellene vennie a harcot. Ugyis mint borszakértőnek, ugyis mint függetlenségi politikusnak. De legjobb mind a két minőségben a hallgatás. Mi nem értjük a dolgot, nem tudjuk miért kell éppen most hallgatnia az Érmellék követének? Beteg talán? Nem valószínű. Legalább is nem tudunk róla. Ha beteg lenne, betegségét mindenesetre megíratná az újságokban. Mi lelte hát? Helyénvaló lesz talán, ha éppen a borkérdés tárgyalásánál, tiszta bort kérünk a pohárba . . . — ezeket írja egész helyesen a Független Magyarország.

Olvasóink rovata.

Panaszos levél.

Kérem szépen becses lapokban a következő cikket közzé tenni.

(Rendőr uralom Debreczenben). Manapság, amikor oly nehéz a megélhetés, a szegény ember, hogy gondiát csak egy kis időre is feledje, iszik egy jót, ami tekintve azt, hogy szüret lévén, s az ujbort már itt ott kifort, a vért is forgásba hozza, s ha egy haragosával összekerül az ember, illeti őt még meg nem érdemelt szavakkal is, erre az erősebb támad, a gyengéket meg ütök, kész a patália, s a rend őrei szépen be vagy haza kísérik őket. Ez rendes dolog, de ha még mielőtt összekerülne az ember valakivel, zugalódva, lármázva ballag hazafelé s uja a sarki rendőr mellett viszi, az rákiált: te csavargó Mike Sándor! takarodj haza, mert ha nem mégy, hát beviszlek!

Erre a részeg ember vagy jobban mondva az ital vissza felel, s a többek közt azt mondja, hogy ez vagy az egyen meg!

Most már aztán, mivel a rendőr is ember, összepofozza és rugdossa emberét és ott hágná, de a botrány nézői közül valaki közbe szól és figyelmezteti, hogy: „hóhó barátom, magának nem szabad senkit sem

földig verni és rugdosni, hanem vigye be őt, ha hibás . . .

Ezzel csorba lett ütve az uniformison meg a hivatalos tekintélyen, hát így szól a rendőr az illetőre. No hát ki az ur? hogy hívják? hol lakik? majd meg lesz maga is tanítva hivatalból, hogy miként szabad beleavatkozni a rendőri kötelesség teljesítésébe. És még azt is megkérde, hogy az igazi nevet mondta-e hát meg? Mert baj lesz!

No hát én várom hogy fel jelentsen engemet az a rendőr.

Juhász András Ferenc. Csillag-u. 107.

Az itt leírt dolog szóról szóra meg történt velem, s mivel sokak előtt lettem compromittálva ezért nem érő beleszólással, ez uton vélem felhívni a rendőr kapitányság figyelmét az ily garázda közegekre, mert én nem hiszem, hogy így lennének oktatva hivatásuk teljesítésére.

Teljes tisztelettel

Juhász András Ferenc

máv. gépjavitó műhely-kárpitós.

UJDONSÁGOK.

Téli legeltetés a Hortobágyon.

A város gazdasági intéző bizottsága vasárnap tartott ülést Király Gyula tanácsnok elnöklése alatt. A juhtartó gazdák kérelmét tárgyalták, hogy a város átengedje-e téli legeltetésre a Hortobágyot a juhoknak. A bizottság méltányolván a juhtartó gazdák helyzetét, a mely a nagy nyári a szály után valóban siralmas, de arra is tekintettel, hogy a legeltetésért csinos, néhány ezer korona bér fog befolyjni a város pénztárába, ajánlja a tanácsnak, hogy a juhok téli legeltetését engedje meg a Hortobágyon.

Szegény gyermekek felruházása. A polgári asztaltársaság, amely a Dréher-sörcsarnokban székel, október 29 én este fél 8 órakor 15 gyermeket fog jó, meleg, téli ruhácskával ellátni. A gyermekek felruházása után megtartja rendes évi estélyét, amely alkalommal a tisztujtást is meg fogják ejteni. A fesztelen és kedélyes estén a vacsora étlap szerinti lesz. A hölgyeket felkéri a rendezőség, hogy egyszerű, házas ruhában jelenjenek meg.

Rákosi Viktor és Pozsgay Miklós. Hiába, a szónoklás művészete nem mindenkinek adatik meg, sőt állíthatjuk, hogy a drága és keresett mandátum is sokkal több embernek jut, mint ahány szónokolni tud.

Peldául Pozsgay Miklós határozottan nem szónok-tehetség. Ami nem volna baj, ha néhanap meg nem szállaná a ékesszólás ördöge. Peldául a legutóbb is, mikor a beszámoló beszédét tartotta a kerületében, egyszerre átcsapott a költői hasonlatok himes, de veszedelmes terére és lendületesen mondta:

— Kedves atyámfiai, olyan a függetlenségi párt, mint a libanyáj, amelynek élén komoly megfontolással lépeget az öreg gunár, Kossuth Ferenc!

Kossuth Ferenc, aki azért jött le, hogy diszt adjon a beszámolóknak, össze-rezzent erre a furesa aposztrofálásra és mosolyogva mondta:

— Bocsanat, de az öreg gunár nem én vagyok, hanem Papp Elek.

Erre aztán Papp Elek tiltakozott és nagy sietve másra kente ezt a méltóságot. A beszámoló végén pedig Rákosi Viktor

mosolygó szemrehányással mondta Pozsgaynak:

— Egy kicsit sántított az állathasonlatod, mert az egész pártban csak egy állat van . . . Találd ki, hogy kicsoda!

Felhívás. A magyar vaskereskedelmi alkalmazottak kerületi elnökségétől vettük a következő felhívást: Tisztelt Kartársak! A kereskedelmi alkalmazottak tekintélyes száma — bár jelentékeny szerepet tölt be a társadalomban, mégis az ország azon mostohái közé tartozik, a kiknek öregségük, elagottságuk idejére, még a kenyérré való sincsen biztosítva, sőt még kilátásba sincsen helyezve; pedig ha higgadtan gondolkozunk, arra a meggyőződésre jutunk, hogy ha valaki igen, úgy a társadalomnak ezen osztálya a legjobban reá szorul arra, hogy egy ilyen irányú intézménynek részese lehessen, a mely biztosítékot ad arra az időre, a mikor munkaképtelenné válik. Sok szomorú tapasztalaton okulva, sok nehézséggel megküzdve, emberbaráti és kartársi szerető érzéstől áthatva alakították meg a „Magyar vaskereskedelmi alkalmazottak vas-és fémipari tisztviselők országos nyugdíj-egyesületét”, a melynek célja nemcsak a vaskereskedelmi alkalmazottak, hanem bármely más szakmához tartozó alkalmazottaknak is nyugdíjat biztosítani. Ezek után bizalommal hívjuk fel a t. kartárs urak figyelmét eme humánus intézményre, mert úgy tudjuk, hogy kivétel nélkül mindnyájunknak érdeke, hogy jövőnkéről idejében gondoskodjunk. A belépést a helybeli fiókegyesület helyiségeiben, szerdán este 9 és 10 óra között lehet bejelenteni.

Új czáfolat a Kubelik-pártól.

A Magyar Hirlapból vesszük át. Cseh lapok azt a hirt hozták, hogy a Kubelik-pár válik. Lapunk egy munkatársa, aki Széll Farkas családjával ismerős, Debreczenben kérdezősködött a meglepő hír valóságáról s aztán közölte a Magyar Hirlapban az örvendetes czáfolatot. A Magyar Hirlapból a czáfolat eljutott a külföldi lapokba is s Kubelikné, szül. Széll Marianna értesülve a világsajtót bejárt czáfolat forrásáról, munkatársunknak Chasterből képes levelező lapot küldött, a melyet a válasról szóló hazug hír czáfolatául aláírt Kubelik is. A Magyar Hirlap az érdekes levelezőlapot, mint a Kubelik-pár figyelmének szép jelét s mint meggyőző czáfolatot bemutatja lefényképezett másolatban is.

Halálozás. Vámos Andor 35 éves korában meghalt. Temetése hétfőn delelőtt 10 órakor lesz Csapó-utca 22. szám alatti lakástól.

A debreczeni dalegyet november hó 3-án, csütörtökön, Macsaj Sándor karnagy vezetésével, Rácz Károly és fia zenekara közreműködésével, az „Arany-Bika” disztermében tartandó zártkörű dal és zeneestélyt rendez. Az estély műsora: 1. Beteg leány dala: Egressy-től. 2. Édes lánykám: Huber-től. 3. Rákóczi a határon: Lánytól. 4. Esti nyugalom: Hamnától. 5. Tarka madár: Kerner-től. 6. Rákóczi-induló.

Lövöldözött az utcán. Vasárnapra virradó éjjelen Németi Imre kefésség a vendég-utca 3. sz. ház előtt hatlövetű revolveréből lövöldözni kezdett. Horváth Gábor és Nagy László rendőrök a lövés zajára oda-siettek és el akarták venni tőle a revolvert, de a részeg ember nem adta oda, hanem dulakodni kezdett a rend-

örökkel. szer sült a kirópp senkiben letartózt

— I sárnap dé az arany pofon ütő leányt és tovább m rülő cselé jék. De a könnyedé többen ü ebből nag sem volt nem siker

nalban H les jóked vasbotjáv utca 8. az ablak után meg

éjjel a J József cs segéd ha lálkozott, mire előv a másik hogy az odakapot ott. A to a másik ha Főris segédek menekül. éves hajd

György, Kozma J linkázott verekedte mig a Rev kedő Sz

bubánata sz. a. la dóra ug ról jöve jét, amel A becsül a bünüg

a Hatva gen, Pé nek bokn hajléktal

kávéhá városi m hétfőn hangvers kiszolgál

x jelzálogr tétettel bankiroc könyvi l után az kölcsön lesztéses kapható tervezet

x Mentze 20 kr.-t

x tészeti utca 4 képkiall kirakatk

örökkel. Dulakodás közben még kétszer sült el a revolver, de szerencsére a kiröppenő golyók nem tettek kárt senkiben. A lövöldöző kefésségeket letartóztatták.

— **Pofoszkodás mulatságból.** Vasárnap délután iparos külsejű fiatal ember az arany János utcán minden indok nélkül pofon ütötte a vele szemben jövő cselédeleányt és azzal, mint a ki dolgát jól végezte tovább ment, hogy a legelső ismét elibe kerülő cselédeleánnyal hasonlóképen cselekedjék. De a második leány már nem vette olyan könnyedén a dolgot, lármát csapott, mire többen üldözőbe vették a fiatal embert s ebből nagy csődület keletkezett. Rendőr sehol sem volt látható. Az ekként garázdálkodót nem sikerült a tömegnek elcsipni.

— **Ablakbeverő katona.** Ma hajnalban Harsányi József honvédőrsvezető széles jókedvében a Kovács József czimborája vasbotjával beverte Fóris Ferencz faragó-utca 8. sz. a. lakos két ablakát, úgy hogy az ablak keresztfája is eltört. A vitézi tett után megszaladt, de a rendőrorjárat elfogta.

— **Zsebmetszés az utcán.** Az éjjel a József királyi herceg utcán Kóródi József cserepes-utca 16. szám a. lakó ácssegéd hazafelé menet két fiatal emberrel találkozott, akik megkérdezték tőle, hány óra, mire elővette az óráját és megmondta. Erre a másik tüzet kért, ő adott is, de észrevette, hogy az illető az órája után nyult. Rögtön odakapott, de már akkor az óra nem volt ott. A tolvajt megragadta, de az órával már a másik megszaladt. A tolvaj nekiesett és ha Fóris Ferencz és Kovács József czukrászsegédek segítségére nem jönnek, el is emenekül. A tolvaj Nyilánszky József 19 éves hajdunáasi cipészsegéd. Letartóztatták.

— **Verekedő drótos tótok.** Kozma György, Sugar János, Lakóczy János és Kozma János drótos tótok vasárnap bepálinkázott állapotban a hadházi uton összeverekedtek és alaposan elpüfölték egymást, míg a rendőr szét nem választotta a vitézkedő Szvatopluk ivadékokat.

— **Elveszett a hegedű.** Nagy a bubánata Vadász János Erzsébet utca 5. sz. a. lakó cigánynak. Vasárnapra virradóra úgy berütyentetett, hogy a 13 városról jövet elvesztette a kenyérkereső hegedűjét, amely barna, virágos vászontokban volt. A becsületes megtaláló adja be a hegedűt a bűnügyi osztályhoz.

— **Csavargók.** Kerékgyártó István a Hatvan-utcán a járdán feküdt holtrészegen, Pénzes Zsuzsi pedig a színház kertjének bokrai közt húzta meg magát. A két hajléktalant bekisérték.

— **Zene-estély a Magyar-Király kávéházban.** A gyönyörűen, ujonan, fővárosi mintára berendezett kávéházban ma hétfőn este Rácz Károly teljes zenekarával hangversenyezik. Kitűnő italokról és pontos kiszolgálásról gondoskodik Erős Jakab kávé.

x **Pénzkölcsönöket** személyhiteire, jelzálogra gyorsan kieszakózik a 27 pénzügytézettel összekötöttségben levő Rácz Béla bankirodája Debreczen, Csapó-u. 12. Telekkönyvi kivonat, kataszteri birtok iv átnézése után azonnal megtudható, minő és mennyi kölcsön eszkozölhető ki ingatlanára. Törlesztéses kölcsönök kisebb bérházakra is kaphatók. Bővebb magyarázatra vonatkozó tervezet Csapó-u. 12. sz. a. ingyen kapható.

x **Eredeti francia babavásár** Mentze Henrik áruházában. Különlegességek: 20 kr.-tól 20 frt.-ig.

x **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál lévő kirakatban látható.

x **Villanylámpákhoz új töltések érkezték** Mentze áruházába.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Debreczen, hétfőn 1904. október hó 24-én: Folyó szám 27. „B” bérlet — először:

Az édes.

Népszínmű 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerette: ifj. Bokor József.

A kis pajtás. (Pierre Veber vigjátéka. A debreczeni városi színházban először: 1904. október 23 an.

A múlt hó közepén adták először Veber darabját a Vigszínházban közepes sikerrel. Meglehetősen gyorsan, egy hónap múlva, már a mi színházunk is bemutatja.

Valószínű, hogy a színház vezetősége sikert várt ettől a darabtól, mert hiszen különben nem sietett volna annyira a megszerzésével. A várt siker megerősítéséhez azonban két balkézrel fogott hozzá.

Már a múlt vasárnapi bemutató alkalmával felemeltük szavunkat az ellen, hogy a vasárnapot tegyék meg premier-napnak. A vasárnap este semmiképen nem való erre a célra.

Aki nem hitte, alaposan meggyőződhetett róla tegnap este. Úgyes, kedves darabot adtak pompás, gördülékeny előadásban s a közönség nagy része csak hogy botrányt nem csinált. Zajongott, türelmetlenkedett és — ásított.

Miért? mert a darab nem ennek a közönségnek való volt.

A vasárnap estének megvan a maga speciális közönsége; egészen más, mint a rendes hétköznapi publikum. Üresen ásitó páholyok és zsufolt karzat, ez a képe ilyenkor a színháznak. A közönséghez természetesen alkalmazkodnia kell a darabnak is. S ezt éppen csak a színház vezetősége ne tudná? Vagy talán pénzügyi szempontok vezetik?

Még ebben az esetben is szerencsétlen gondolat a vasárnapi premier. Mert a jóízű publikum a vasárnap estéről teljesen ki fog maradni, nem lesz kedve folytonos püsszegés közt darabot „élvezni”, a felsőbb régiók szintén elmaradnak, mert ők sem unatkozni jönnek a színházba. Hogy a szereplő színészek mit szólnak hozzá, arról ne is szóljunk.

Mindezt pedig jó lesz megszívlelni s akkor nem lesz alkalmunk olyan furesaságról referálni, hogy jó előadásban színterhözött jó darabot a közönség ideges fészkelődésében alig tudott végig várni.

Hogy a darabról magáról is szóljunk, a Veber vigjátéka kisebb fogyatékoságaitól eltekintve, mint pl. nehézkes befejezése, egy tehetetlen hülye figurának (Jean) szerepeltetése stb. egészen jó vigjáték. Öletes, fordulatos és gazdag írói lélektani megfigyelésekben. Előkelő íróművész munkája, olyan íróé, aki megbecsüli a tollát s nem tekinti egyedüli céljának a nevető izmok megtánczoltatását.

Az előadásról is sok jót mondhatunk. Társulatunk legjobb erőt az ilyen fajta darabokban tudja igazában érvényesíteni. Különösen elemében volt Szabó Irma, aki egyénisége minden kedveségét záporozolta a fő női szerepre, valósággal dominálta a színpadot. Palágyi néhány gyönyörűen megírt jelenetben méltó partnere volt. Hanem az utolsó felvonásban végleg ellanyhult.

Sebestyén a kéz kezét mos vigjátékból ismert hülye báró mozdulataival toppant a színpadra — s később ugyan-csak nagy fáradságába kerül elhítni —

hogy a darab további folyamán szellemeskedő világfi azonos az első felvonásban bemutatott figurával. Iványi ügyesen tudott elfogadhatóvá tenni egy különben igazán lehetetlennek megírt mágnáseseget. Hahnel Aranka, Arday Ida és Csiky kifogástalanul játszottak.

A rendezés megfelelő gondról, a diszletek jóízűségről tanuskodtak. A darabnak sokkal különb hatása lesz hitünk szerint — megfelelőbb közönség előtt.

Cs.

Makói is pályázik. „Az ellenzék-ből olvassuk. Komjáthy János kassai színgazgatón kívül, — mint ma Mako Lajos debreczeni direktor jelenti, ő is pályázik a kolozsvári Nemzeti Színházra Örvendünk, hogy két oly kiváló igazgató óhajja a színházat megnyerni a kik nagy ambícióval és készséggel kívánják a közönség igényeit kielégíteni. A pályázati határidő különben e hó 25-én jár le.

REGÉNY-CSARNOK.

Egy fegyencz története.

[Fordítás francia eredetiből.] 19

E sorok írója hihetőleg megkísérti elmondani, hogy miképen fogja felfedezni ezeket a kérdéseket.

Midőn ilyen tényekkel állunk szemben, midőn azon módszerre gondolunk, melylyel e kérdések bennünket üldöznek, azt kérdezzük magunktól, hogy vajjon mire gondolnak azok, a kik kormányoznak, ha e kérdésekre nem gondolnak?

A kamarák minden évben komolyan foglalkoznak; kétségkívül igen fontos, hogy a sinekurákat apasszák, a budgetet tisztogassák; nagyon fontos, hogy törvényt hozzanak arról, miképen menjek én mint katona a Loban gróf kapuja elé, — kit nem ismerek, és ismerni sem akarok, — hazafiasan őrt állni; vagy hogy miképen diszelegjek a Mariguy téren fűszerásusom szeszélye szerint, ki nekem tisztem.

Mindez nagyon fontos, azonban mi azt hisszük, hogy ezeknél még sokkal fontosabb dolgok is lehetnének.

Mit mondana a kamara, ha e haszontalan vitatkozások között, mikben az ellenzék a miniszteriumt és viszont a miniszterium az ellenzékét oly gyakran nyakon csipi — egyszer csak a kamara padjáról, vagy a szószékről — az mindegy bármelyikről, valaki felállana és e komoly szavakat mondaná:

„Hallgassatok! Bárkik legyenek, akik itt beszélnek, hallgassanak! Azt hiszik önök, hogy a kérdést értik? nem így van. A kérdés ez: A törvény alig egy éve P... ben egy embert feldaraboltatott. Ez a kérdés. Ezzel foglalkozzanak. Aztán veszekedhetnek a felett, hogy a nemzetörök gombjai fehérek legyenek-e, vagy sárgák, és hogy a biztosítás szebb dolog-e mint a biztonság?

Jobb és balközépen ülő urak, a nép nagy része szenved? Nevezék magokat köztársaságiaknak, vagy nevezék magokat monarchistáknak, a nép szenved és ez tény.

A nép éhezik, a nép fázik. A nyomor, a nemkülönbség szerint, a bűn vétekbe taszítja őket. Legyetek könyörülettel a nép iránt, kinek fiait a gálya, leányait a borbélyház nyeli el.

Tulságosan sok gályarabjai és tulontul sok örömlányai vannak. E két fekély mit bizonyít? Hogy a társadalom testének a vérében egy bűn is van.

Ime a beteg ágya mellett önök összegyűlnek értekezni; foglalkozzanak a betegséggel.

[Folytatjuk]

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűből szedett minden szó 4 fillér.

Előkelő iparos 100 korona óvadékkal pénzbeszedői állást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Találtatott egy briliánsokkal ékesített brochtü, egy kis bőrtárczában. Károsult átveheti az I. számú rendőrnél.

Vaskonyha jókarban levő megvételre keresetik. Csazó utca 31. 5. ajtó balra.

Hegedüs Emil tűzifa raktárában kapható első rendű tölgy-, cser-, bük-, gyertyan- és vargafa ölenként, felvágva métermázsánként és kocsinként, válogatott szerszámfa, tölgyfa-szőlőkaró és tölgyfa-deszka rendelkezhető Gréf J. Kossuth-utca városház alatt, a raktárban homokkert kapu légszeszgyár mellett és az irodában Miklós-utca 7. szám.

40 hold föld, a melyből 8 hold termő szőlő és gyümölcsös igen közel Debreczenhez, kitűnő homok talaj örök áron eladó. Czim a kiadóban.

Temetkezést a legolcsóbb és szép kivitelben teljesít a „Polgári” temetkezési intézet Csapó-u. 28.

Két középiskolát végzett fiu nyomdász tanulónak felvétetik a kiadóhivatalban.

Csinosan butorozott külön bejáratu szoba azonnal kiadó Simonffy-u. 15. sz. a.

Jó írásu egyén irodai munkákra jutányos áron vállalkozik. Czime a kiadóban.

Naponta friss tea vaj kapható Glück Izidor fűszer üzletében, Péterfia-u. 76. Ugyanott egy tanuló felvétetik.

Gyakorlott tanítónő bármily növendék tanítását elfogadja. Czim a kiadóhivatalban.

Ugyvédjelölt, ki a joggyakorlatot Debreczenben kívánja elsajátítani, irodát keres. — Czim a kiadóban.

Vasajtók építkezésből visszamaradt, olcsón eladó. Nemzetőr-utca 1. sz. a.

Irodai alkalmazást keres egy jó családbeli 18 éves kisasszony. Szerény feltételek mellett is elvállalja az alkalmazást. Czim a kiadóhivatalban.

Gyakorlott tanítónő ki a német és franczia nyelvből is kellő oktatást ad, növendékek tanítását elfogadja. Czim a kiadóhivatalban.

Legujabb

Női ruhaszövetek

Blouse selymek

Flanellek, Velezek

raktárra érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utócai céghez
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

PÉNZ

A kölcsön nem záloglevelekben, hanem készpénzben lesz folyósítva.

— Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvételnek. —

Osztálysorsjegyek: 1/1 (K12 —, 1/2, K 6.—, 1/4, K 3.—, 1/8, K 1.50 (Válaszbélyeg.)

Párisi divat áruházban

Rózsa Ignátz

a M. K. főposta mellett.

**Tulhalmozott raktár miatt
olcsó árak.**

Téli leányka köpeny . 8 kor. feljebb.

Téli leányka Paletó . 10 „ „

Téli női Paletó . 12 „ „

Téli női színházi köpeny 30 „ „

Téli női díszített kalapok 5 „ „

Téli s.örme Boák . 3 „ „

**1500 darab gyermek ruha
— mesés olcsón. —**

Megérkeztek

az őszi és téli idényre

a legujabb

**Női divatkelmék,
Blouse selymek,**

remek kivitelű

mosó flanellek, velezek

SZABO LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsa-tér.

PÉNZ

Meller Lajos és Társai

4%-os

törlesztéses kölcsönöket nyújtok buda-pesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékéig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre **gyorsan és diszkrétan.**

Bank- és magánadósságok convertálása.

LANG SAMU

BUDAPEST, VI., Nagymező-u. 12.

**Az Alföldi takarékpénztár
DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.**

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, értékpapírokra, valamint helybeli és vidéki pénzintézetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokoknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál

az intézet ügyvezetője.

Tisztelettel tudomásra hozza a mélyen tisztelt helybeli és vidéki vevő közönségnek, hogy **alaposan** kipróbált pontos járatu, svájci zseb, inga, fali-, ébresztő óráit, a lehető legolcsóbb árak mellett árusítja **2 évi tényleges jótállással**

H o r v á t h

óraműves

DEBRECZEN, Hatvan-utca 2.

— Pontos szétküldés. —

Javítások jutányosan és jótállással.

Előzetes költség nélkül!

4%-os

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékéig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre **gyorsan és diszkrétan.** — **Bank- és magánadósságok convertálása.**

hankbizomány BUDAPEST, VI. Dávid-utca 15. sz. (Törvényszékiileg bejegyzett cég.)